

LAUSUNTO 30.9.2024

Ympäristövaliokunta
Eduskunta

Asia: **HE 109/2024 vp**

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto **HE 109/2024 vp** ympäristövaliokunnalle valtion vuoden 2025 talousarviosta.

Omakotiliitto edustaa pientalo- ja vapaa-ajanasukkaita, ollen alan ainoa valtakunnallinen edunvalvoja. Omakotiliitto on sitoutumaton ja yleishyödyllinen kansalaisjärjestö, jossa on jäseniä lähes 70 000 (kotitaloutta), jotka kuuluvat noin 230 paikalliseen jäsenyhdistykseen. Tarjoamme monipuolisia palveluita, neuvontaa (kuten rakentaminen, energia-asiat, lakineuvonta, pihaneuvonta) sekä tietoa asumiseen liittyvästä lainsäädännöstä.

Omakotiliitto esittää lausunnossaan huomioita pientalo- ja vapaa-ajan asukkaiden näkökulmasta erityisesti kotitalousvähennyistä koskeviin esityksiin.

Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa on sitouduttu kannustamaan öljylämmityksen korvaamiseen kestävillä lämmitysmuodoilla sekä laajentamaan kotitalousvähennyksen hyödyntämistä energiaremonteissa. Lisäksi ohjelmassa esitetään tukea yli 75-vuotiaiden kotona asumista palveluiden hankinnan helpottamiseksi. Omakotiliitto huomauttaa, että hallituksen esitykset valtion talousarviossa vuodelle 2025 kotitalousvähennyksen leikkauksista, kuten vähennysprosenttien laskeminen ja omavastuuosuuksien korottaminen, heikentävät kotitalouksien mahdollisuuksia huolehtia kotiensa remontoineista.

Omakotiliitto ehdottaa, että kotitalousvähennyksen tilapäistä korotusta jatketaan tulevana vuosina. On hyvä, että öljylämmityksestä luopumisen tueksi suunniteltua kotitalousvähennyksen korotusta jatketaan, mutta se on yksistään riittämätön ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta. Omakotiliitto esittää asuinrakennusten energiatehokkuusremonttien korvausprosentin nostamista 60 %. Tuomme edelleen esille yhtenä vaihtoehtona kannustaa kotitalouksia puhtaaseen siirtymään kehittämällä erillisen energiaremonttien kotitalousvähennyksen esimerkiksi Ruotsin Grön teknik -mallin mukaisesti.

Omakotiliitto muistuttaa, että kotona asumista tulisi tukea laajemmin myös muiden palveluiden, kuten pienimuotoisten huolto- ja piha-työiden, hankinnassa. Kotitalousvähennyksen heikentäminen voi johtaa palveluiden käytön vähenemiseen, mikä puolestaan voi johtaa arvonlisävero- ja tuloverotulojen vähentymiseen. Yhtenä kotitalousvähennyksen kehitystoimena Omakotiliitto esittää myös, että vähennyksen tulisi olla asuntokohtainen ja esimerkiksi 8000 euron suuruinen, jotta se kohtelee tasapuolisesti yhden tulonsaajan kotitalouksia. Omakotiliitto huomauttaa myös, että omavastuuosuuden korotus heikentää erityisesti pienituloisten kotitalouksien mahdollisuutta hyödyntää vähennystä. Näillä esimerkiksi kertaluonteisilla muutaman tunnin kotiin ostettavilla palvelu voidaan tarjota työtä monille ihmisille, joka helpottaisi myös rakennusalan nykyisessä talousahdingossa.

Jatkamme mielellämme yhteistyötä aiheessa.

Kunnioitavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Marju Silander
toiminnanjohtaja

Ari Rehnfors
puheenjohtaja